

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

2274

Na temelju članka 41. stavka 6. Zakona o željeznicama (»Narodne novine«, br. 94/13, 148/13 i 73/17), ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK O VOZNOM REDU U ŽELJEZNIČKOM PROMETU

I. TEMELJNE ODREDBE

Opće odredbe i pojmovi

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se izrada i sadržaj voznog reda, postupak objavljivanja ukupnog voznog reda i isticanje izvoda iz voznog reda za putnike.

Članak 2.

Upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznik mogu općim aktima detaljnije razraditi provedbu ovog Pravilnika.

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *Izravni vagon* je putnički vagon u kojem putnik putuje u unutarnjem prometu preko dvije ili više priključnih pruga ne prelazeći iz vlaka u vlak u odvojnim kolodvorima, tako da se ovaj vagon dodaje drugom vlaku.
2. *Kalendar prometa vlaka* je razdoblje prometa vlaka koji vozi ili ne vozi u određene dane ili vozi u kraćem razdoblju od važenja voznog reda.
3. *Krajnje službeno mjesto* je mjesto u kojem vlak završava vožnju po voznom redu.
4. *Kursni vagon* je putnički vagon u kojem putnik putuje u međunarodnom prometu preko dvije ili više priključnih pruga ne prelazeći iz vlaka u vlak u odvojnim kolodvorima, tako da se ovaj vagon dodaje drugom vlaku.
5. *Međunarodni promet* je vožnja vlakova koji prelaze državnu granicu.
6. Motorni vlak je vozilo s vlastitim pogonom namijenjeno za prijevoz putnika.
7. *Nagibni vlak* je vlak s ispravnom i djelatnom nagibnom tehnikom koji vozi na dionici pruge predviđenoj za vožnju nagibnih vlakova; vlak s nagibnom tehnikom koji vozi na dionici pruge koja nije predviđena za vožnju nagibnog vlaka ne smatra se nagibnim vlakom u smislu odredaba ovog Pravilnika.
8. *Trasa vlaka* je infrastrukturni kapacitet kojim je definirana vožnja vlaka između dva službena mesta u određenom vremenu.
9. *Ukupni vozni red* su svi materijali voznog reda koji se izrađuju i objavljaju za period važenja voznog reda.
10. *Unutarnji promet* je vožnja vlakova unutar državne granice.
11. *Vozna relacija vlaka* je relacija na kojoj vlak vozi.
12. *Vozni red* je skup podataka koji određuju sva planirana kretanja vlakova na određenoj infrastrukturi tijekom razdoblja za koji isti vrijedi.
13. *Vozno vrijeme* je propisano vrijeme vožnje vlaka između dva mesta na pruzi.
14. *Zadržavanje vlaka* je propisano vrijeme zadržavanja vlaka u službenom mjestu.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju značenja utvrđena propisom kojim se uređuje željeznička pravila te propisom kojim se uređuje sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava ili se objašnjavaju kod njihovog prvog spominjanja u ovom Pravilniku.

II. VOZNI RED

Članak 4.

(1) Voznim redom usklađuju se prijevozne potrebe podnositelja zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta (u dalnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) s raspoloživim infrastrukturnim kapacitetima upravitelja infrastrukture za odnosno razdoblje.

(2) Vozni red može biti:

- a) *godišnji vozni red* – vrijedi za cijelo razdoblje važenja za koje se izrađuje, a sadrži sve dodijeljene trase vlakova na temelju podnesenih zahtjeva uključujući i trase dodijeljene kroz redovne izmjene i dopune i
- b) *posebni vozni red* – vrijedi samo za određeni dan ili dane, a izrađuje se za posebne vlakove na temelju izvanrednog zahtjeva (u dalnjem tekstu: *ad hoc* zahtjev).

(3) Odluku o valjanosti voznog reda te odluke o izmjenama i dopunama voznog reda donosi upravitelj infrastrukture.

(4) Upravitelj infrastrukture dužan je objaviti rokove za izradu voznog reda i izmjena i dopuna voznog reda u Izvješću o mreži.

(5) Pod pojmom izmjena i dopuna voznog reda podrazumijeva se mijenjanje već objavljenog godišnjeg voznog reda uz prethodno pribavljanje suglasnosti:

- a) podnositelja zahtjeva u slučajevima kada tražene izmjene i dopune zahtijevaju korekciju trasa koje su već dodijeljene tom podnositelju zahtjeva i
- b) drugog upravitelja infrastrukture u slučajevima kada tražene izmjene i dopune zahtijevaju korekciju već dodijeljenih trasa koje se odnose na mrežu tog upravitelja infrastrukture.

(6) Suglasnost iz stavka 5. točke a) ovog članka nije potrebno tražiti za teretne vlakove i prazne putničke garniture ako se ne remeti traženo vrijeme u polaznom odnosno dolaznom službenom mjestu te tehnološka vremena u ostalim službenim mjestima u kojim je predviđen rad tih vlakova.

(7) Kod izrade voznog reda razlikuju se:

- a) *prethodni vozni red* – vozni red čija je valjanost prestala stupanjem na snagu važećeg voznog reda
- b) *važeći vozni red* – vozni red koji je na snazi
- c) *novi vozni red* – vozni red koji stupa na snagu nakon prestanka valjanosti važećeg voznog reda i
- d) *sljedeći vozni red* – vozni red koji stupa na snagu prestankom valjanosti novog voznog reda.

Članak 5.

Upravitelj infrastrukture dužan je prije početka izrade novog voznog reda u Izvješću o mreži objaviti stanje infrastrukturnih kapaciteta kojim raspolaže za novi vozni red.

III. PROCES IZRADE VOZNOG REDA

Faze izrade voznog reda

Članak 6.

Proces izrade voznog reda obuhvaća sljedeće faze:

- a) podnošenje zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta
- b) izrada nacrta voznog reda
- c) objavljivanje nacrta voznog reda
- d) usuglašavanje i dodjela infrastrukturnog kapaciteta
- e) tehnička izrada materijala voznog reda

- f) donošenje voznog reda i
- g) objavljivanje i izdavanje materijala voznog reda.

Zahtjev za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta

Članak 7.

(1) Zahtjev za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta za vozni red (u dalnjem tekstu: zahtjev) podnositelj zahtjeva mora predati upravitelju infrastrukture u redovnom roku propisanom u Izvješću o mreži.

(2) Zahtjev predan u roku iz stavka 1. ovog članka mora biti obuhvaćen nacrtom voznog reda.

(3) Zahtjev predan po isteku roka iz stavka 1. ovog članka smatra se zahtjevom nakon redovnog roka (naknadni zahtjev) i bit će obrađen nakon dovršetka nacrta voznog reda. Iznimno, ako je to moguće, ovaj zahtjev bit će uključen u nacrt voznog reda pod uvjetom da ne remeti trase vlakova zatražene u redovnom roku.

(4) Upravitelj infrastrukture dužan je u Izvješću o mreži propisati rok za predaju zahtjeva iz stavka 3. ovog članka.

(5) Ako podnositelj zahtjeva mijenja zahtjev djelomično ili u potpunosti nakon isteka redovnog roka za podnošenje zahtjeva, isti će se smatrati kao zahtjev podnesen izvan redovnog roka.

(6) Upravitelj infrastrukture dužan je u Izvješću o mreži propisati detaljan način i postupak za podnošenje zahtjeva.

(7) Zahtjev mogu podnijeti svi podnositelji zahtjeva određeni propisom kojim se uređuje željezница. Ako podnositelj zahtjeva nije ujedno i željeznički prijevoznik, u zahtjevu obavezno mora navesti željezničkog prijevoznika koji će za njega obaviti uslugu prijevoza.

(8) Nepotpuni zahtjev upravitelj infrastrukture vratit će podnositelju zahtjeva na doradu. Ako podnositelj zahtjeva odbije doraditi zahtjev ili ga ne doradi u roku propisanom u Izvješću o mreži, isti se dalje neće razmatrati.

(9) Upravitelj infrastrukture dužan je u Izvješću o mreži propisati obavezan sadržaj zahtjeva.

(10) U smislu ovog Pravilnika zahtjev se može podnijeti za sljedeće vrste vlakova:

a) vlakovi za prijevoz putnika:

- međunarodni promet: Euro City, Inter City, Euro Night, brzi i pogranični vlak
- unutarnji promet: Inter City, brzi, ubrzani, putnički i prigradski vlak

b) teretni vlakovi:

– međunarodni promet: vlak iz kombiniranog prometa, vlak s pojedinačnim vagonima i vlak s jedinstvenim teretom
– kompletni vlak

– unutarnji promet: brzi, direktni, dionički, sabirni, kružni, industrijski i lokomotivski vlak

c) službeni vlakovi: vlakovi za prijevoz praznih putničkih garnitura, lokomotivski vlakovi i vlakovi za potrebe infrastrukture.

Izrada nacrta voznog reda

Članak 8.

(1) Izrada nacrta voznog reda obuhvaća konstrukciju voznog reda pri čemu se u obzir moraju uzeti svi u redovnom roku podneseni zahtjevi, sva ograničenja uvedena od strane upravitelja infrastrukture i predviđeni planovi za održavanje infrastrukture. Nacrt voznog reda mogu biti obuhvaćeni i zahtjevi podneseni izvan redovnog roka prema uvjetima iz članka 7. stavka 3. ovog Pravilnika.

(2) Tijekom postupka izrade nacrta voznog reda obavlja se koordinacija između upravitelja infrastrukture i podnositelja zahtjeva u cilju rješavanja zahtjeva iz stavka 1. ovog članka.

(3) Kod zahtjeva koji su u koliziji, upravitelj infrastrukture će s podnositeljima zahtjeva nastojati iznaći rješenje prihvatljivo za sve zainteresirane strane. U slučaju da se ne postigne dogovor, upravitelj infrastrukture u nacrtu voznog reda ima pravo ponuditi infrastrukturni kapacitet koji se razlikuje od traženog, primjenjujući pravila prioriteta propisana u Izvješću o mreži.

Objavljivanje nacrta voznog reda

Članak 9.

(1) Upravitelj infrastrukture dužan je u elektroničkom obliku podnositelju zahtjeva dostaviti nacrt voznog reda u obliku grafikona ili tablično i objaviti ga svim zainteresiranim strankama sukladno propisu kojim se uređuje željezница.

(2) Nacrt voznog reda predstavlja ponudu infrastrukturnih kapaciteta prema zahtjevima podnesenim u skladu s člankom 7. stavkom 1. i 3. ovog Pravilnika.

Usuglašavanje i dodjela infrastrukturnih kapaciteta

Članak 10.

(1) Podnositelj zahtjeva može pisanim putem uputiti svoje primjedbe na nacrt voznog reda u roku od mjesec dana od dana objave poziva na davanje očitovanja na mrežnim stranicama upravitelja infrastrukture. Ako upravitelj infrastrukture u propisanom roku ne dobije primjedbe na nacrt, smatra se da je podnositelj zahtjeva suglasan s nacrtom.

(2) Za predložene infrastrukturne kapacitete na koje su podnositelji zahtjeva uputili primjedbe da nisu djelomično ili u cijelosti u skladu s podnesenim zahtjevima, upravitelj infrastrukture će putem konzultacija s podnositeljima zahtjeva nastojati u najboljoj mogućoj mjeri udovoljiti navedenim zahtjevima.

(3) U slučaju da se s podnositeljima zahtjeva putem konzultacija ne može postići prihvatljivo rješenje za zahtjeve koji su u koliziji, upravitelj infrastrukture provest će postupak usuglašavanja.

(4) Upravitelj infrastrukture dužan je u Izvješću o mreži propisati način na koji se provodi postupak usuglašavanja.

(5) Rok za donošenje odluke u postupku usuglašavanja je 10 dana od dana početka usuglašavanja.

(6) Ako se i u postupku usuglašavanja ne postigne dogovor, upravitelj infrastrukture odlučuje o dodjeli infrastrukturnog kapaciteta i o tome obavještava podnositelje zahtjeva.

(7) Ako podnositelj zahtjeva nije suglasan s odlukom upravitelja infrastrukture, može pokrenuti postupak pravne zaštite pred regulatornim tijelom u skladu s propisom kojim se uređuje željezница i propisom kojim se uređuje regulacija tržista željezničkih usluga. Postupak pravne zaštite pred regulatornim tijelom ne može biti razlog kašnjenja postupka donošenja voznog reda.

(8) Svi postupci usuglašavanja moraju se završiti prije propisanog krajnjeg roka za dodjelu infrastrukturnih kapaciteta.

(9) Dodjela infrastrukturnih kapaciteta obavlja se putem aplikacije upravitelja infrastrukture za naručivanje trasa, s tim da se dodjela infrastrukturnih kapaciteta za međunarodne vlakove može obavljati i preko aplikacije europskog udruženja upravitelja infrastrukture RNE (*Rail Net Europe*).

(10) Podnositelj zahtjeva dužan je prihvati ponudu najkasnije 30 dana prije početka primjene novog voznog reda.

(11) Ako podnositelj zahtjeva ne prihvati dodijeljenu trasu, upravitelj infrastrukture ju neće objaviti u voznom redu ili će zabraniti njeno korištenje, a u sljedećim izmjenama i dopunama voznog reda brisat će trasu iz voznog reda.

Donošenje voznog reda

Članak 11.

(1) Upravitelj infrastrukture odlukom o donošenju voznog reda donosi vozni red najkasnije 15 dana prije početka njegove primjene.

(2) Odluka o donošenju voznog reda mora sadržavati sljedeće:

- a) prestanak valjanosti važećeg voznog reda
- b) stupanje na snagu i početak primjene novog voznog reda i
- c) razdoblje valjanosti novog voznog reda.

Objavljivanje i izdavanje materijala voznog reda

Članak 12.

(1) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi, izdati i objaviti materijale voznog reda.

(2) Materijale voznog reda čine:

- a) grafikoni voznog reda
- b) knjižice voznog reda
- c) izvadci iz voznog reda
- d) priručnik o željezničkim prugama i
- e) prijelazna zapovijed.

(3) Podnositelj zahtjeva dužan je najkasnije 3 mjeseca prije početka primjene novog voznog reda upravitelju infrastrukture dostaviti sve potrebne podatke koji su neophodni za izradu materijala voznog reda.

(4) Podnositelj zahtjeva dužan je upravitelju infrastrukture dostaviti podatke o prijelazu putničkih garnitura za novi vozni red najkasnije 15 dana prije početka primjene novog voznog reda, a upravitelj infrastrukture dužan ih je objaviti u prijelaznoj zapovijedi.

(5) U službenim mjestima u kojim upravitelj infrastrukture obavlja za potrebe podnositelja zahtjeva poslove vezane za provedbu i izvršenje voznog reda, podnositelj zahtjeva dužan je upravitelju infrastrukture osigurati sve potrebne informacije za obavljanje tih poslova.

(6) Materijale voznog reda za službenu upotrebu (grafikoni voznog reda, knjižice voznog reda, priručnik o željezničkim prugama i prijelazna zapovijed) upravitelj infrastrukture izdaje u elektroničkom obliku i objavljuje na svom korisničkom portalu najkasnije 10 dana prije početka primjene novog voznog reda. Podnositelju zahtjeva navedeni materijali dostavljaju se u elektroničkom obliku.

(7) Materijale voznog reda za javnu upotrebu (izvatke iz voznog reda za putnike) objedinjene za sve podnositelje zahtjeva izrađuje upravitelj infrastrukture u tiskanom ili elektroničkom obliku. Izvadak iz voznog reda za putnike objavljuje se isticanjem u svim službenim mjestima u kojim je voznim redom predviđeno zadržavanje vlakova radi ulaska i izlaska putnika. Rok za objavu je 3 dana prije početka primjene novog voznog reda.

(8) Upravitelj infrastrukture za materijale voznog reda za javnu upotrebu iz stavka 7. ovog članka podnositelju zahtjeva može naplatiti naknadu u visini troškova tiskanja izvadaka iz voznog reda.

IV. TEHNIČKA IZRADA VOZNOG REDA

Izračun voznih vremena

Članak 13.

(1) Vozno vrijeme vlaka određuje se za svaki vlak prilikom konstrukcije voznog reda i ovisi o parametrima vlaka i pruge.

(2) Ako se u registru željezničkih vozila ne nalaze svi podaci o vučnim vozilima koji su potrebni za izračun voznih vremena, podnositelj zahtjeva dužan ih je dostaviti upravitelju infrastrukture na njegov zahtjev.

Izrada voznog reda

Članak 14.

(1) Pri izradi voznog reda moraju se koristiti propisani kolodvorski intervali i intervali slijedenja.

(2) Kod vremenski slijedenih vlakova, gdje se promet vlakova regulira uređajem za vođenje prometa, mora se poštivati minimalno propisano vrijeme slijedenja koje dopušta taj uređaj.

(3) Za davanje odjave uzimaju se 2 minute, a na prostornim odsjecima međukolodvorske ovisnosti (MO) uzima se 1 minuta.

(4) Zadržavanje teretnih vlakova u službenim mjestima ne smije biti kraće od 2 minute.

(5) Kod izrade voznog reda vlakova za prijevoz putnika u odvojnim kolodvorima potrebno je pridržavati se propisanih tehnoloških vremena potrebnih za presjedanje putnika odnosno za manevriranje kursnim ili izravnim vagonima.

(6) Kod izrade voznog reda potrebno je uskladiti zadržavanje vlakova iz međunarodnog prometa sukladno aktu kojim je propisano reguliranje prometa na graničnoj pruzi.

(7) Prilikom izrade voznog reda u kolodvoru se ne smije predvidjeti sastajanje više vlakova nego što dopušta broj glavnih kolosijeka.

(8) Iznimno, može se predvidjeti sastajanje više vlakova nego što ima glavnih kolosijeka:

a) u kolodvorima gdje su glavni kolosijeci podijeljeni graničnim kolosiječnim signalima na ograničene odsjeke voznog puta

b) u kolodvorima u kojim se garniture motornih vlakova primaju na isti kolosijek zbog spajanja i daljnje otpreme kao jedan vlak

c) u polaznim kolodvorima gdje se garniture motornih vlakova s istog kolosijeka otpremaju u istom smjeru ili u suprotnim smjerovima.

(9) Iznimno, voznim redom može se predvidjeti da vlak za prijevoz putnika ima zaustavljanje u službenom mjestu u kojem su peroni ili uređene površine za ulazak i izlazak putnika kraće od duljine vlaka. Kod takvih vlakova željeznički prijevoznik dužan je propisati sigurnosne mjere koje moraju primjenjivati izvršni radnici koji obavljaju poslove praćenja vlaka.

(10) Određivanje redovnog ulaznog kolosijeka vlaku kojem nije osiguran put proklizavanja na izlaznoj strani smije se obavljati samo za teretne vlakove i prazne putničke garniture.

(11) Trase vlakova na jednokolosiječnoj pruzi konstruiraju se tako da se ne sijeku na otvorenoj pruzi, već samo u kolodvorima.

(12) Na dvokolosiječnim prugama trase vlakova mogu se sjeći i na otvorenoj pruzi.

(13) Iznimno, na jednokolosiječnoj otvorenoj pruzi mogu se sjeći trase vlakova u slučaju kada jedna druga kalendarski isključuju iz prometa. Ako trasu redovnog ili vlaka po potrebi siječe trasa posebnog vlaka, za njihovo sastajanje primjenjuju se odredbe o sastajanju s posebnim vlakovima.

(14) Trase posebnih vlakova koje su predviđene u grafikonu voznog reda pri njegovoj izradi ili njegovim ispravkama, izmjenama i dopunama, u grafikonu se prikazuju crvenom bojom, a njihov vozni red u knjižici voznog reda.

(15) Ako je poseban vlak od veće važnosti, dopušteno je u njegovu korist poremetiti vozni red vlakova manje važnosti. U takvim slučajevima, kod sastajanja s vlakovima manje važnosti, mora se u voznom redu posebnog vlaka u kolonu sastajanja iza broja vlaka manje važnosti staviti primjedba »čeka«, a u voznom redu vlaka manje važnosti mora se u kolonu sastajanja ispred broja posebnog vlaka staviti primjedba »čeka na«.

(16) Kada je u grafikonu voznog reda potrebno predvidjeti više trasa posebnih vlakova koji će voziti istog dana ili u istom razdoblju, tada se njihovo sastajanje mora odrediti u službenim mjestima.

(17) Ako posebni vlakovi neće voziti istog dana, odnosno u istom razdoblju ili će to biti samo iznimno, onda se vozni red posebnog vlaka manje važnosti može remetiti voznim redom posebnog vlaka veće važnosti. U tom slučaju mora se u voznom redu posebnog vlaka veće važnosti, u kolonu sastajanja, iza broja posebnog vlaka manje važnosti, staviti primjedba »čeka«, a u istu kolonu posebnog vlaka manje važnosti, ispred broja posebnog vlaka veće važnosti, staviti primjedba »čeka na«.

(18) Kod vlakova kod kojih se izrađuje vozni red naknadno na osnovu *ad hoc* zahtjeva, primjedba »čeka« i »čeka na« upisuje se samo za taj vlak.

(19) Vozni red posebnog vlaka koji se izrađuje naknadno izdaje se u pisanom ili elektroničkom obliku.

Oznake u materijalima voznog reda

Članak 15.

(1) U materijalima voznog reda koriste se sljedeće oznake jedinstvenog značenja:

R – redovan vlak

F – vlak po potrebi (fakultativni vlak)

P – poseban vlak

Q – planirana masa vlaka

L – duljina vlaka u metrima

p – postotak kočenja vlaka

pr – postotak kočenja ručnih odnosno pritvrdnih kočnica

dg – državna granica

ETCS – europski sustav upravljanja i nadzora vlakova

TK – telekomanda

APB – automatski pružni blok

MO – međukolodvorska ovisnost

APR – automatski prolazni režim

OP – obostrani promet

SV – bez – vlak može voziti samo sa strojovođom

RD – radio-dispečerska veza

AS – autostop uređaj

TO – telefonski ormarić

X – zadržavanje vlaka za prijevoz putnika samo iz prometnih razloga (kada se ova oznaka koristi u grafikonu kretanja vlakova tiska se crvenom bojom uz liniju službenog mjesta na koje se odnosi)

Y – zadržavanje vlaka za potrebe putnika i iz prometnih razloga. Dolazak vlaka objavljuje se kao odlazak (kada se ova oznaka koristi u grafikonu kretanja vlakova tiska se crvenom bojom uz liniju službenog mjesta na koje se odnosi)

PZ – željezničko-cestovni prijelaz osiguran prometnim znakovima

SZ – željezničko-cestovni prijelaz osiguran svjetlosnim i zvučnim signalom

PB – željezničko-cestovni prijelaz osiguran polubranikom ili branikom

ČV – željezničko-cestovni prijelaz osiguran izvršnim radnikom koji osigurava promet na željezničko-cestovnom prijelazu

BR – rukovanje branikom željezničko-cestovnoga prijelaza iz kolodvora

PMO – pješački prijelaz preko pruge osiguran samo mimoilaznom ogradom ili mimoilaznom ogradom, svjetlosnim i zvučnim signalom.

(2) Dani u tjednu označavaju se skraćenim slovnim oznakama:

Po – ponедjeljak

Ut – utorak

Sr – srijeda

Če – četvrtak

Pe – petak

Su – subota

Ne – nedjelja.

(3) Kada su dani u tjednu kod redovnog i posebnog vlaka napisani bez zagrade, to znači da vlak vozi u te dane (npr. Sr – vozi srijedom), a kada su dani u tjednu napisani u zagradama, to znači da vlak ne vozi u dane upisane u zagradi [npr. (Sr) – ne vozi srijedom].

(4) Kada su dani u tjednu kod vlaka po potrebi napisani bez zagrada, to znači da vlak smije voziti u te dane (npr. Sr – smije voziti odnosno uvoditi se u promet u srijedu), odnosno ako su dani u tjednu upisani u zagradi to znači da vlak ne smije voziti u te dane [npr. (Sr) – vlak ne smije voziti odnosno uvoditi se u promet u srijedu].

(5) Ako je uz kalendar prometa vlaka upisano slovo R, to znači da vlak vozi u dane koji su navedeni u kalendaru [npr. R od 9/10.V. do 10/11.IX. – vlak vozi od 9/10.V. do 10/11.IX. ili npr. R od 9/10.V. do 10/11.IX. (30.VI., 5.VII.) – vlak vozi od 9/10.V. do 10/11.IX. osim 30.VI. i 5.VII.].

(6) U materijalima voznog reda za kalendar prometa primjenjuju se još i sljedeće oznake jedinstvenog značenja:

+ – vozi u blagdanske dane

(+) – ne vozi u blagdanske dane

X – vozi radnim danom; u smislu odredaba ovog Pravilnika subota je radni dan, a tiska se crnom, plavom ili crvenom bojom

X (Su) – vozi radnim danom, osim subote

d+ – vozi dan prije blagdana

(d+) – ne vozi dan prije blagdana

+d – vozi dan nakon blagdana

(+d) – ne vozi dan nakon blagdana

dd+ – vozi dva dana prije blagdana

(dd+) – ne vozi dva dana prije blagdana

+dd – vozi dva dana nakon blagdana

(+dd) – ne vozi dva dana nakon blagdana.

(7) Za zaposjedanje vučnih vozila i za izvršne radnike koji obavljaju poslove praćenja vlaka u knjižici voznog reda primjenjuju se oznake:

SV – vučno vozilo zaposjednuto samo strojovođom

SV+1 – vučno vozilo zaposjednuto strojovođom i drugim izvršnim radnikom

Bez – vlak bez izvršnih radnika koji obavljaju poslove praćenja vlaka

Sa – vlak s izvršnim radnikom ili radnicima koji obavljaju poslove praćenja vlaka.

(8) U materijalima voznog reda, osim oznaka iz stavaka 1., 2., 6. i 7. ovog članka primjenjuju se i sljedeće oznake:

•	-	puni krug označava ulazak motornog vlaka na kolosijek koji je zauzet drugim motornim vlastom brzinom do 20 km/h
▼	-	puni trokut okrenut vrhom prema dolje označava ulazak teretnog vlaka i praznih putničkih garnitura na kolosijek na kojem vlaku na izlaznoj strani nije osiguran put proklizavanja brzinom do 20 km/h
▪	-	puni kvadrat označava ulazak vlaka na krvni kolosijek brzinom do 30 km/h
→	-	podebljana strelica usmjerena u desno označava voznim redom predviđen ulazak vlaka preko skretnica vožnjom u skretanje pri ulasku, izlasku odnosno prolasku kod službenih mesta kada se vožnja ograničenom brzinom ne može predsignalizirati, odnosno u polaznom kolodvoru vlaka označava voznim redom predviđen izlazak preko skretnica vožnjom u skretanje kada vožnja ograničenom brzinom nije signalizirana
↓	-	bijela strelica okrenuta prema dolje u crnom kvadratu označava gurani vlak
⊗	-	kosi križić u kružnici označava da službeno mjesto kod tog vlaka nije zaposjednuto prometnikom vlakova te da glavni signali iznimno ne vrijede
Pe ⊗	-	svorna oznaka ispred kosog križića u kružnici označava da službeno mjesto kod tog vlaka nije zaposjednuto prometnikom vlakova određenog dana ili određenih dana te da glavni signali za taj dan odnosno dane iznimno ne vrijede. Slova ispred oznake predstavljaju dan odnosno dane u tjednu
○	-	točka u kružnici označava da službeno mjesto kod tog vlaka nije zaposjednuto prometnikom vlakova te da glavni signali vrijede (APR – automatski prolazni režim)
Pe ○	-	svorna oznaka ispred točke u kružnici označava da službeno mjesto kod tog vlaka nije zaposjednuto prometnikom vlakova određenog dana ili određenih dana te da glavni signali vrijede. Slova ispred oznake predstavljaju dan odnosno dane u tjednu
	-	uspravna linija usporedna s 0/6/12/18 satnom linijom grafikonske mreže označava dvokolosiječnu prugu
—	-	puna uspravna debela linija označava željezničku prugu s obostranim prometom vlakova
STOP	-	obavezno zaustavljanje vlaka ispred željezničko – cestovnog prijelaza

(9) Ograničenje brzine na željezničkoj pruzi označava se u knjižici voznog reda kilometarskim i metarskim položajem početka i kraja te veličinom ograničene brzine.

(10) Ispod naziva službenog mesta od kojeg je željeznička pruga opremljena radio-dispečerskim uređajima odnosno od mesta u kojem se mijenja broj kanala upisuje se sljedeća oznaka:

RD x – y

gdje:

x – označava režim rada, npr. »A« i

y – označava broj kanala lokomotivskog radio-dispečerskog uređaja, npr. »63«.

(11) Ispod naziva službenog mjesta od kojeg započinje vožnja vlaka na željezničkoj pruzi opremljenoj autostop uređajima upisuje se oznaka AS.

(12) U grafikonu voznog reda iza naziva službenog mjesta, osim kolodvora, upisuje se slovna kratica kojom se detaljnije definira vrsta službenog mjesta:

odj. – odjavnica

rsp. – rasputnica

otp. – otpremništvo

stj. – stajalište.

Grafikon voznog reda

Članak 16.

(1) Grafikon voznog reda je grafički prikaz kretanja vlakova na određenoj željezničkoj pruzi ucrtan u koordinatni sustav.

(2) Grafikon voznog reda mora sadržavati sljedeće:

a) grafikonsku mrežu

b) broj i oznaku grafikona voznog reda

c) logotip i oznaku upravitelja infrastrukture

d) naziv željezničke pruge

e) razdoblje valjanosti grafikona i

f) indekse kalendara prometa vlakova s pripadajućim objašnjenjima.

(3) Grafikonska mreža je dvodimenzionalni sustav sastavljen od vodoravnih i uspravnih linija u kojem vodoravne linije označavaju službena mjesta na pruzi, a uspravne linije vremensku podjelu.

(4) Vodoravne linije ucrtavaju se na sljedeći način:

a) deblje vodoravne linije označavaju početnu i krajnju točku dijela pruge za koji se izrađuje grafikon te ranžirne, rasporedne i odvojne kolodvore. Iznimno, kada početna ili krajnja točka pruge nije kolodvor, debljina i izgled linija sukladni su debljinama službenog mjesta koje označava

b) tanje linije označavaju druge kolodvore

c) crtkane linije označavaju druga službena mjesta koja sudjeluju u reguliranju prometa vlakova ili se vlakovi u njima samo zadržavaju (rasputnice, otpremništva, odjavnice i stajališta) i državnu granicu.

(5) Vodoravna crvena linija kod kolodvora označava prekid rada tog službenog mjesta. Ako se početak ili kraj prekida rada mijenja u određene dane u tjednu ili u nekom drugom periodu godine, tada se ucrtava toliko paralelnih crvenih linija koliko ima različitih prekida rada, s tim da se uz početak i kraj prekida obavezno upisuju i oznake ili primjedbe s kojim se nedvosmisleno određuje za koje dane ili period vrijedi koja linija.

(6) Kod uspravne grafikonske mreže vodoravne linije službenih mjesta dijele se uspravnim linijama na 24, 12 odnosno 6 jednakih dijelova, od kojih svaki dio označava vrijeme od 1 sata. Debljina tih linija iznosi 1,0 mm. Debljina linije koja označava 30 minuta iznosi 0,5 mm, a debljina linija koje označavaju podjelu na 10 minuta iznose 0,25 mm.

(7) Iznad prve i ispod posljednje vodoravne linije, satne uspravne linije označavaju se brojčanim oznakama punog sata. Kada se na grafikonu nalazi više pruga, tada se oznake punog sata nalaze samo iznad prve i ispod posljednje pruge koja se nalazi na odnosnom grafikonu.

(8) Uobičajeni razmjer 10-minutne vremenske podjele kod 24-satne grafikonske mreže je 5,0 mm, kod 12-satne grafikonske mreže 10,0 mm, a kod 6-satne grafikonske mreže 20,0 mm.

(9) S lijeve strane grafikonske mreže upisuju se odnosno ucrtavaju sljedeći podaci:

a) kilometarski položaj službenog mjesta, državne granice odnosno skretnice kojom se industrijski kolosijek odvaja s otvorene pruge

b) uspravna linija na kojoj su označeni:

- ispunjenim krugom svi kolodvori koji sudjeluju u reguliranju prometa
  - ispunjenim polukrugom rasputnice i odjavnice
  - praznim polukrugom državna granica i
  - praznim krugom druga službena mjesta i privremeno zatvoreni kolodvori, rasputnice i odjavnice
- c) naziv službenih mjesta, mjesto državne granice s pripadajućim kilometarskim položajem i naziv industrijskog kolosijeka koji se odvaja skretnicom s otvorene pruge i
- d) karakteristične kratice službenih mjesta koja sudjeluju u reguliranju prometa.

(10) Udaljenosti i kilometarski položaj upisuju se u kilometrima i hektometrima odvojeni zarezom.

(11) Nazivi rasporednog, ranžirnog, odvojnog i graničnog kolodvora upisuju se podebljanim velikim tiskanim slovima. Drugi kolodvori upisuju se malim tiskanim slovima, a druga službena mjesta tiskanim slovima manje veličine u odnosu na kolodvore.

(12) Uz službena mjesta odjavnica, rasputnica, otpremništava i stajališta upisuju se i slovne kratice iz članka 15. stavka 12. ovog Pravilnika.

(13) Iza naziva službenog mjesta koje sudjeluje u reguliranju prometa vlakova uz prvu uspravnu liniju upisuje se karakteristična kratica službenog mjesta koja se sastoji od najviše tri slova.

(14) Neposredno uz liniju grafikonske mreže usporedno s 0/6/12/18 satnom linijom ucrtava se linija koja označava da je pruga dvokolosiječna. Debela puna linija označava da je pruga opremljena za obostrani promet.

(15) S desne strane grafikonske mreže upisuju se odnosno ucrtavaju sljedeći podaci:

a) neposredno uz posljednju uspravnu liniju grafikonske mreže ucrtava se usporedna linija koja označava da je pruga dvokolosiječna. Debela puna linija označava da je pruga opremljena za obostrani promet i

b) nazivi službenih mjesta, mjesto državne granice s pripadajućim kilometarskim položajem te naziv industrijskog kolosijeka koji se odvaja skretnicom s otvorene pruge (navedeni podaci upisuju se kao na lijevoj strani grafikona).

(16) Iznad grafikonske mreže upisuje se kalendar prometa pojedinih vlakova ako nije upisan uz trasu vlaka te druge primjedbe. Kalendar prometa uvijek se odnosi na cijelu voznu relaciju vlaka.

(17) Trasa vlaka je linija u grafikonskoj mreži koja grafički prikazuje kretanje vlaka.

(18) Vrijeme kretanja vlaka označava se brojevima koji označavaju vrijeme dolaska vlaka s lijeve strane trase vlaka u oštrom kutu iznad ili ispod linije službenog mjesta ovisno o smjeru trase, a brojevi koji označavaju vrijeme polaska odnosno prolaska vlaka u oštrom kutu s desne strane trase.

(19) Kod vlaka kojem je zadržavanje u službenom mjestu manje od 1 minute, vrijeme dolaska i odlaska označava se istom brojčanom oznakom.

(20) Vrijeme polaska, dolaska odnosno prolaska na grafikonu označava se za svaki kolodvor, rasputnicu i državnu granicu, a za druga službena mjesta vrijeme se upisuje samo kod vlakova koji u tim mjestima imaju zadržavanje.

(21) Trase vlakova u grafikonu voznog reda označavaju se linijama propisanog oblika, boja i dimenzija, kao što je prikazano u sljedećoj tablici:

Vrsta vlaka	Debljina u mm	Boja	Vrsta linije
Vlakovi za prijevoz putnika			
EC, IC, EN i brzi	1,0	crna	—
Ostali	0,5	crna	—
Posebni vlakovi	0,5	crvena	—
Teretni vlakovi			
Redovni vlakovi iz međunarodnog prometa	0,75	plava	—
Redovni vlakovi iz unutarnjeg prometa	0,5	plava	—
Redovni lokomotivski vlakovi	0,25	plava	—
Vlakovi po potrebi	0,25	plava	—
Vlakovi za potrebe infrastrukture	0,25	crvena	—

(22) Kada vlak vozi kao motorna garnitura, pripadajuću oznaku linije za taj vlak treba označiti punim krugovima.

(23) Kada vlak vozi kao prazna garnitura, takav vlak označava se punom crnom linijom debljine 0,25 mm i kružnicama.

(24) Svaka trasa vlaka u grafikonu voznog reda označava se iznad linije na više mesta određenim brojem vlaka. Kada se jedna trasa koristi za više vlakova, označava se brojevima vlakova čije vozne redove predstavlja, s time da se njihov promet kalendарom prometa međusobno isključuje, osim kod lokomotivskih vlakova.

(25) Iza broja vlaka može se upisati jedinstvena oznaka koja označava kalendar prometa odnosnog vlaka.

(26) Kod vlakova koji u grafikonu voznog reda na jednoj pruzi na jednom dijelu imaju kalendar prometa, a na drugom voze svakodnevno ili po potrebi, odnosno imaju različiti kalendar prometa [npr. na jednom dijelu X, a na drugom X(Su)], broj vlaka s pripadajućim indeksom mora biti upisan iza službenog mesta od kojeg se mijenja kalendar prometa.

(27) Broj vlaka, oznake i napomene upisuju se odnosno ucrtavaju istom bojom kojom je ucrtana trasa vlaka, osim oznaka »X« i »Y« koje su uvijek crvene boje.

Knjižica voznog reda

Članak 17.

(1) Knjižica voznog reda je skup voznih redova vlakova u kojoj su definirani parametri za vožnju svakog pojedinog vlaka.

(2) Knjižica voznog reda izrađuje se na temelju grafikona kretanja vlakova i tehničkih uvjeta infrastrukture za odnosni vozni red.

(3) Knjižica voznog reda mora sadržavati vozne redove svih vlakova ucrtanih u grafikon kretanja vlakova.

(4) Ako se knjižica voznog reda izdaje u više dijelova, svaki dio mora imati svoju pripadajuću oznaku koja se upisuje na svaki list te knjižice.

(5) U knjižici voznog reda na svakoj stranici treba biti upisana godina za koju vozni red vrijedi.

(6) Na svakoj stranici izmjena i dopuna knjižice voznog reda, uz godinu za koju vozni red vrijedi, mora biti broj izmjena i dopuna i datum od kojeg izmjena i dopuna vrijedi.

(7) Naslovna stranica knjižice voznog reda mora sadržavati logotip i naziv upravitelja infrastrukture, naziv »Knjižica voznog reda« s pripadajućom oznakom, godinu valjanosti te razdoblje primjene.

(8) Zaglavljivo voznog reda svakog vlaka koji se nalazi u knjižici voznog reda mora sadržavati:

- a) broj vlaka
- b) redovnost vlaka
- c) voznu relaciju
- d) postotke kočenja
- e) planiranu seriju vučnog ili vučnih vozila
- f) planiranu masu vlaka
- g) zaposjedanje vučnog ili vučnih vozila
- h) napomenu da vlak vozi sa ili bez izvršnih radnika koji obavljaju poslove praćenja vlaka i
- i) kalendar prometa.

Navedeni podaci mogu se detaljnije pojasniti kroz primjedbe koje su u tom slučaju također sastavni dio zaglavlja voznog reda vlaka.

(9) Redovnost vlaka označava se slovima R, F i P.

(10) Vlak na voznoj relaciji za koju odnosni upravitelj infrastrukture izrađuje vozni red mora imati jedinstveni postotak kočenja.

(11) Planirana masa vlaka upisuje se u tonama. Kod lokomotivskih vlakova i vlakova sastavljenih od motornih garnitura masa vlaka se ne upisuje.

(12) Planirana masa može biti promjenjiva na voznoj relaciji vlaka, ali ne smije biti veća od dopuštene s obzirom na karakteristike te pruge ili pružne dionice odnosno tehničke karakteristike vučnih vozila koja se koriste za vuču vlaka.

(13) Zaposjedanje vučnog vozila označava se kraticom SV ako je vučno vozilo zaposjednuto samo strojovođom, SV+1 ako je zaposjednuto strojovođom i drugim izvršnim radnikom odnosno kombinacijom ovih oznaka kod vlakova s više vučnih vozila, ako ista moraju biti zaposjednuta.

(14) Izvršne radnike koji obavljaju poslove praćenja vlaka obavezno se upisuje kada je to potrebno iz prometnih razloga, a u ostalim slučajevima samo na zahtjev željezničkog prijevoznika. Praćenje vlaka upisuje se oznakom sukladno članku 15. stavku 7. ovog Pravilnika.

(15) Kalendar prometa upisuje se za cijelu relaciju za koju upravitelj infrastrukture izrađuje vozni red.

Članak 18.

(1) Tablica kojom se propisuje vozni red vlaka mora sadržavati podatke navedene u ovom članku.

(2) U prvom stupcu upisuje se kilometarski položaj službenog mjesta iz drugog stupca u kilometrima i hektometrima odvojeno točkom.

(3) U drugom stupcu upisuje se naziv službenog mjesta, kilometarski položaj početka i kraja ograničene brzine, kilometarski položaj državne granice uz oznaku »dg«, naziv industrijskog kolosijeka koji se odvaja s otvorene pruge (samo za vlakove koji voze na odnosni kolosijek), kilometarski položaj mjesta zaustavljanja vlaka ispred željezničko – cestovnog prijelaza uz oznaku »žcp« te režim rada RD, AS i ETCS uređaja. Režim rada RD, AS i ETCS uređaja upisuje se samo ako je pruga odnosno pružna dionica njima opremljena.

(4) Nazivi kolodvora i rasputnica u kojim vlak ima zadržavanje ili ih prolazi bez zadržavanja obavezno se upisuju, a nazivi otpremništava, stajališta i industrijskih kolosijeka koji se odvajaju s otvorene pruge upisuju se samo u slučaju kada vlak u njima ima zadržavanje.

(5) Nazivi kolodvora kod svih vlakova upisuju se velikim tiskanim slovima, a druga službena mjesta i industrijski kolosijeci upisuju se malim tiskanim slovima.

(6) Kilometarski položaj upisuje se u kilometrima i metrima odvojeni znakom »+« s oznakom »km« ispred brojeva.

(7) Pokraj naziva službenog mjesta upisuje se:

- a) oznaka za zaustavljanje vlaka za prijevoz putnika samo iz prometnih razloga (X)
- b) oznaka za zaustavljanje vlaka za potrebe putnika i iz prometnih razloga (Y)
- c) oznaka za gurani vlak
- d) oznaka za rasputnicu u zagradi i
- e) oznaka za nezaposjednutost kolodvora.

(8) Kada je u drugom stupcu upisana oznaka za nezaposjednutost kolodvora »⊗«, u trećem i četvrtom stupcu upisuje se brzina kojom vlak mora voziti u skretanje kroz to službeno mjesto.

(9) Kada je u drugom stupcu upisana oznaka za nezaposjednutost kolodvora »⊕«, u četvrtom stupcu upisuje se brzina u skretanje kojom vlak mora voziti kroz to službeno mjesto.

(10) Oznaka za gurani vlak upisuje se u svaki redak drugog stupca na cijeloj relaciji guranja vlaka.

(11) U trećem stupcu upisuje se brzina vlaka preko skretničkog područja za vožnju u pravac. Ova brzina označava se brojkom ili sljedećim oznakama: »↗, •, □, ▼«.

(12) Kada je u trećem stupcu upisana oznaka »↗« za vožnju vlaka preko skretničkog područja, tada vrijedi brzina iz četvrtog stupca. Upisane oznake da motorni vlak ulazi na kolosijek zauzet drugim motornim vlakom »•«, da vlak ulazi na krnji kolosijek »□« ili kolosijek na kojem teretnom vlaku nije osiguran put proklizavanja »▼«, označavaju brzinu predviđenu voznim redom kojom vlak redovno ulazi u službeno mjesto, neovisno o brzinama upisanima u četvrtom i petom stupcu.

(13) U slučaju kada vlak iz stavka 12. ovog članka nastavlja vožnju četvrti stupac se popunjava, a za izlazak vlaka vrijedi:

- a) u skretanje, brzina iz četvrtog stupca

b) u pravac, brzina iz petog stupca.

(14) Kada je brzina iz petog stupca manja od brzine previđene jednom od oznaka iz trećeg stupca, tada za vožnju vlaka vrijedi brzina iz petog stupca.

(15) Ako je treći stupac prazan, tada je brzina vlaka preko skretničkog područja u pravac jednaka brzini iz petog stupca odnosno brzini iz četvrtog stupca kada je vožnja u skretanje signalizirana glavnim signalom ili zapovjeđena pisanim nalogom.

(16) U četvrtom stupcu upisuje se brzina vlaka u skretanje preko skretničkog područja.

(17) Brzina u četvrtom stupcu označava brzinu kojom vlak ulazi, izlazi ili prolazi službeno mjesto brzinom u skretanje na temelju signalnog znaka glavnog signala, predviđeno voznim redom ili propisano pisanim nalogom.

(18) Kod službenih mjesta kod kojih je vožnja u skretanje predsignalizirana, veličina ograničene brzine se upisuje samo u četvrti stupac bez obzira na to je li vlak redovno ili iznimno ulazi, izlazi ili prolazi službeno mjesto u skretanje.

(19) Kod rasputnica u četvrti stupac upisuje se vodoravna crtica kod vlakova za koje se brzina preko odvojne skretnice rasputnice ne primjenjuje.

(20) Kada je brzina preko skretničkog područja jednaka najvećoj dopuštenoj brzini vlaka, treći i četvrti stupac se ne popunjavaju, a brzina vlaka jednaka je brzini iz petog stupca.

(21) Četvrti stupac ne popunjava se kod službenih mjesta kod kojih je u trećem stupcu upisana jedna od oznaka: motorni vlak ulazi na kolosijek zauzet drugim motornim vlakom »•«, vlak ulazi na krnji kolosijek »■« ili kolosijek na kojem teretnom vlaku nije osiguran put proklizavanja »▼«, a vlak završava vožnju.

(22) Ako se neposredno iza ili ispred službenih mjesta kod kojih je preko skretničkog područja ograničena brzina signalizirana signalima za ograničenje brzine nastavlja uzastopna ograničena brzina, onda se takve ograničene brzine spajaju u jednu i signaliziraju nižom ograničenom brzinom. U takvim slučajevima se u drugi stupac upisuje kilometarski položaj početka i kraja ograničene brzine.

(23) U petom stupcu upisuje se najveća dopuštena brzina kojom vlak smije voziti. Promjene brzina označavaju se crticom koja se upisuje u visini sredine naziva službenog mesta odnosno kilometarskog položaja signaliziranog početka i kraja ograničenja brzine iz drugog stupca.

(24) U šesti stupac upisuje se vrijeme dolaska vlaka u satima i minutama. Vrijeme dolaska vlaka koji je prispol s odvojne pruge upisuje se manjim brojevima u zagradi. Vrijeme dolaska u ponoć označava se s 24.00 sata.

(25) Kada je u drugi stupac upisan kilometarski položaj željezničko-cestovnog prijelaza s oznakom »žcp« ispred i preko kojeg vlak mora voziti u skladu s prometnim odredbama za vožnju vlaka preko prijelaza čijim se uređajem za osiguranje željezničko-cestovnog prijelaza ne rukuje, u šesti i sedmi stupac upisuje se velikim tiskanim slovima »STOP«.

(26) U sedmi stupac upisuje se vrijeme odlaska ili prolaska vlaka u satima i minutama. Kada vlak odlazi na odvojnu prugu, vrijeme odlaska upisuje se manjim brojevima u zagradi. Vrijeme polaska u ponoć označava se s 00.00 sati.

(27) Vrijeme prolaska vlaka upisuje se kod kolodvora, rasputnica i državne granice.

(28) Kada je zadržavanje vlaka u službenom mjestu kraće od 1 minute, vrijeme odlaska upisuje se kao vrijeme dolaska tako da su podaci u šestom i sedmom stupcu jednaki.

(29) U osmi stupac upisuju se sastanja s primjedbom »čeka« i »čeka na« kod posebnog vlaka i vlakova s kojim se posebni vlak sastaje. Kod vlaka koji vozi po *ad hoc* zahtjevu, ove primjedbe se upisuju samo za taj vlak.

(30) Kilometarski položaji (prvi stupac), nazivi početnih i krajnjih službenih mjesta te službenih mjesta u kojim vlak ima zadržavanje, kilometarski položaj mjesta gdje vlak ima zadržavanje s pripadajućom oznakom (drugi stupac), vremena dolaska i odlaska (šesti i sedmi stupac) upisuju se podebljanim tiskanim slovima odnosno brojkama.

Priručnik o željezničkim prugama

Članak 19.

(1) Priručnik o željezničkim prugama je skup informacija, podataka i odredaba o željezničkoj pruzi i organizaciji prometa bitnih za odvijanje željezničkog prometa.

(2) Priručnik o željezničkim prugama mora sadržavati sljedeće podatke:

a) pregled naziva željezničkih pruga

Nazive željezničkih pruga određuje upravitelj infrastrukture prema tehnološkim cjelinama.

b) pregled zaustavnih putova i opremljenosti pruge

Podaci o opremljenosti pruge moraju sadržavati podatke o:

- elektrificiranosti pruge i vrsti električne energije (izmjenična/istosmjerna)
- opremljenosti pruge radio-dispečerskim uređajem
- opremljenosti pruge autostop uređajem
- opremljenosti pruge telefonskim ormarićima
- opremljenosti pruge za obostrani promet
- opremljenosti pruge za vožnju SV – bez.

c) pregled službenih mjesta, njihove udaljenosti i način odvijanja prometa (prostorni razmaci)

Podaci za službeno mjesto moraju sadržavati: naziv službenog mjesata, kilometarski položaj, slovnu kraticu (samo za kolodvore), vrstu službenog mjesata, nadzorni kolodvor i opremljenost automatskim prolaznim režimom (APR).

Udaljenost između službenih mjesta treba biti izražena kao pojedinačna i ukupna.

d) pregled dopuštenih brzina na pruzi i brzine preko skretnica

Podaci o dopuštenoj brzini na pruzi kod dvokolosiječnih pruga moraju biti izraženi posebno za desni odnosno lijevi kolosijek. Na prugama gdje voze nagibni vlakovi, ovi podaci se iskazuju zasebno. Brzina preko skretnica mora biti iskazana za vožnju u pravac i skretanje, a kod dvokolosiječnih pruga i za vožnju po nepravilnom kolosijeku. Brzina u pravac posebno se izražava za vlakove klasičnog sastava, a posebno za nagibne vlakove.

e) pregled ograničenih brzina

Podaci o ograničenim brzinama kod jednokolosiječnih pruga iskazuju se za svaki smjer posebno, a kod dvokolosiječnih pruga za svaki kolosijek posebno. Za svaku ograničenu brzinu navodi se kilometarski položaj njenog početka i kraja, razlog ograničenja te u kojem odnosno između kojih službenih mjesta se nalazi. Na prugama gdje voze nagibni vlakovi, podaci o ograničenim brzinama iskazuju se posebno za vlakove klasičnog sastava, a posebno za nagibne vlakove.

f) pregled najvećih dopuštenih duljina vlakova u kolodvorima s obzirom na korisnu duljinu kolosijeka

Pregled najvećih dopuštenih duljina vlakova prikazuju se tablično za svaki smjer odvojeno, a iskazuje se u cijelim metrima. Kod kolodvora gdje sastajanje vlakova nije moguće, umjesto iznosa najveće dopuštene duljine vlaka upisuje se oznaka »–«. Kod kolodvora gdje postoji samo jedan prijamno – otpremni kolosijek, iznos najveće dopuštene duljine vlaka upisuje se u zagradu. Kod kolodvora gdje je skupina prijamno – otpremnih kolosijeka za prihvrat teretnih vlakova na glavni prolazni kolosijek spojena odvojnom skretnicom samo s jedne strane, najveća dopuštena duljina vlaka upisuje se u zagradu.

g) pregled mjerodavnih nagiba i otpora pruga

Mjerodavni nagib i otpor pruge iskazuje se tablično za svaki smjer posebno. Mjerodavni nagib pruge mora sadržavati podatke o mjerodavnom usponu i njegovu duljinu odnosno mjerodavnom padu i njegovu duljinu.

U stupcima za uspone ili padove vodoravni dio pruge prikazuje se oznakom »0«. Ako se cijela pružna dionica nalazi u usponu ili padu, označava se oznakom »–«. Mjerodavni otpori željezničke pruge prikazuju se na usponu brojčanom vrijednošću bez predznaka, a na vodoravnom dijelu pruge i na padu oznakom »0«.

h) pregled rasporednih kolodvora i odsjeka

Za svaki rasporedni kolodvor mora se navesti naziv željezničke pruge i rasporednog odsjeka za koji je taj kolodvor nadležan.

i) pregled serije vučnih vozila

Za svaku prugu moraju se navesti serije vučnih vozila predviđena voznim redom koja na toj pruzi mogu voziti te eventualna ograničenja zbog stanja infrastrukture.

j) pregled službenog mjesata s posebnim načinom signaliziranja voznog smjera ili željezničke pruge

Za svako službeno mjesto s posebnim načinom signaliziranja voznog smjera ili željezničke pruge mora se navesti vrsta i naziv signala, signalni znak pokazivača i njegovo značenje.

k) pregled kolodvora čiji se glavni signali postavljaju automatski na signalni znak »Stoj« prije prolaska kraja vlaka

Za svaki kolodvor čiji se glavni signali postavljaju automatski na signalni znak »Stoj« prije prolaska kraja vlaka mora se navesti vrsta i naziv signala, smjer i kolosijek na koji se signal odnosi.

l) pregled opremljenosti pruga autostop uređajem

Za svaku prugu mora se navesti službeno mjesto (mjesto ugradnje), naziv signala i kilometarski položaj početne balize te službeno mjesto (mjesto ugradnje), naziv signala te kilometarski položaj krajnje balize.

m) pregled ograničene brzine preko skretnica za vožnju manevarskog sastava, pregled kolosijeka na kojim je zabranjeno manevriranje odbacivanjem te pregled službenih mjesta gdje je dopuštena lokomotivska vožnja bez pratnje

Za svako službeno mjesto mora se navesti vrsta, naziv ili broj kolosijeka na koji su spojene skretnice preko kojih je dopuštena brzina manevarskog sastava manja od 30 km/h, kolosijeke na kojim je zabranjeno odbacivanje i iz kojeg smjera te je li u kolodvoru dopuštena lokomotivska vožnja bez pratnje.

n) pregled pruga i relacija na kojim je zabranjeno potiskivanje

o) pregled kolodvora s ograničenim radnim vremenom prometnika vlakova

Za svaki kolodvor s ograničenim radnim vremenom mora se navesti vrijeme od kada do kada je kolodvor nezaposjednut, broj vlaka nakon kojeg se prekida služba, broj vlaka prije kojeg počinje služba, vlakove kod kojih se služba ne obavlja te susjedni zaposjednuti kolodvor.

p) pregled tunela

Za svaku prugu mora se navesti naziv i broj tunela, između kojih službenih mjesta se tunel nalazi, kilometarski položaj početka i kraja tunela te duljina tunela.

r) pregled brojeva kanala radio-dispečerskog uređaja

Za svako radio-dispečersko područje mora se navesti dionica i broj radnog kanala za režim rada A i B, za režim rada C broj osnovnog i drugih kanala za vezu lokomotiva – lokomotiva, a za vezu lokomotiva – UHF broj osnovnog i drugih kanala te kolodvor u kojem je ta veza moguća.

s) pregled ugrađenih telefonskih ormarića

Za svaku prugu mora se navesti kilometarski položaj telefonskog ormarića, mjesto ugradnje, strana pruge s koje je ugrađen te uključenost u uređaj koji omogućava dokazno sporazumijevanje.

t) pregled željezničko-cestovnih prijelaza i željezničko-cestovnih prijelaza kod kojih se ponavlja signalni znak »Pazi«

Za svaku prugu mora se navesti kilometarski položaj željezničko-cestovnog prijelaza, način osiguranja te željezničko-cestovni prijelazi kod kojih je potrebno ponoviti signalni znak »Pazi« prije pokretanja vlaka.

u) pregled najkraćih voznih vremena vlakova između službenih mjesta i željezničko-cestovnih prijelaza na otvorenoj pruzi čijim uređajima rukuju izvršni radnici koji osiguravaju promet na željezničko – cestovnim prijelazima

Za svaku prugu mora se navesti naziv službenog mjeseta, naziv i kilometarski položaj željezničkog-cestovnog prijelaza za koji se računa najkraće vrijeme te iznos tog vremena u minutama.

Vozna vremena izračunavaju se na temelju dopuštene odnosno ograničene brzine na odnosno dionici željezničke pruge prema sljedećoj formuli:

$$t = \frac{s \times 60}{v} \text{ (min)} + \frac{s_0 \times 60}{v_0} \text{ (min)}$$

Značenje simbola je sljedeće:

t – vozno vrijeme (min)

s – udaljenost za koju se računa vozno vrijeme za najveću dopuštenu brzinu (km)

v – najveća dopuštena brzina (km/h)

s₀ – udaljenost za koju se računa vozno vrijeme za ograničenu brzinu (km)

v_o – ograničena brzina (km/h)

Dobivena vrijednost zaokružuje se na 0,5 minuta, i to na manju veličinu. Na dionicama pruga na kojim voze nagibni vlakovi mjerodavna je najveća dopuštena i ograničena brzina za nagibni vlak.

v) pregled zatvora pruga za redovno održavanje

Za svaku prugu navodi se dionica na koju se zatvor odnosi, vrijeme početka i kraja zatvora, brojevi vlakova između kojih je pruga/dionica zatvorena. Kod dvokolosiječnih pruga ovi podaci daju se odvojeno za svaki kolosijek s tim da se još kod dvokolosiječnih pruga treba navesti koji vlakovi prometuju nepravilnim kolosijekom.

(3) Kilometarski položaji u tablicama priručnika o željezničkim prugama upisuju se u kilometrima i metrima odvojeni oznakom »+«. Pojedinačne i ukupne udaljenosti između službenih mjesta upisuju se također u kilometrima i metrima, a odvajaju se točkom.

(4) Na svakoj stranici priručnika o željezničkim prugama treba navesti datum od kojeg ona vrijedi.

Izvadak iz voznog reda

Članak 20.

(1) Izvadak iz voznog reda je skup odgovarajućih podataka o voznom redu vlakova za putnike, službeno odnosno radno mjesto.

(2) Temeljni podaci izvatka iz voznog reda su dolasci i odlasci vlakova u službeno mjesto odnosno iz službenog mesta, a unose se u izvadak kronološkim redom od 00.00 sati.

(3) Na temelju voznog reda moraju se izraditi:

- a) izvadak iz voznog reda za putnike
- b) izvadak iz voznog reda za službena i radna mjesta upravitelja infrastrukture
- c) izvadak iz voznog reda za izvršne radnike koji osiguravaju promet na željezničko – cestovnom prijelazu i
- d) izvadak iz voznog reda za izvršne radnike koji obavljaju poslove obilaska i utvrđivanja stanja, pregled ispravnosti i prohodnosti željezničkih pruga.

(4) Izvadak iz voznog reda izrađuju kolodvori odnosno druge organizacijske jedinice za svoje radnike koristeći podatke iz materijala voznog reda i Poslovnog reda kolodvora.

(5) Svaki izvadak iz voznog reda mora sadržavati logotip i naziv upravitelja infrastrukture, službeno odnosno radno mjesto na koje se odnosi te razdoblje valjanosti.

Izvadak iz voznog reda za putnike

Članak 21.

(1) Izvadak iz voznog reda za putnike za određeno službeno mjesto mora sadržavati sve vlakove za prijevoz putnika koji u tome službenom mjestu imaju polazak, zadržavanje radi ulaska i izlaska putnika ili za koje je to službeno mjesto krajnji kolodvor.

(2) Izvadak iz voznog reda za putnike ističe operator uslužnog objekta na mjestu koje je vidljivo putnicima u kolodvorima i stajalištima na kojim postoje tehnički uvjeti za isticanje. Željeznički prijevoznik kontrolira dostupnost izvatka iz voznog reda za putnike u službenom mjestu te u slučaju nedostatka istog izrađuje bilješku koju dostavlja operatoru uslužnog objekta s nazivom službenog mjeseta, kratkim opisom zapažanja, datumom i vremenom uočavanja nedostataka i potpisom radnika koji je bilješku izradio.

(3) Svaki podnositelj zahtjeva za obavljanje javnog putničkog prijevoza dužan je za putnike objaviti u elektroničkom obliku na svojim mrežnim stranicama polazak i dolazak svih svojih vlakova.

(4) Izvadak iz voznog reda za putnike mora se izraditi u dva dijela za kolodvore na način da se odvojeno prikazuje dolazak vlakova te odvojeno odlazak vlakova, a za stajališta se prikazuje samo odlazak vlakova. Ako se izvadak iz voznog reda za putnike izrađuje u boji, onda se dolazak vlakova prikazuje na bijeloj podlozi, a odlazak vlakova na žutoj podlozi.

(5) Izvadak iz voznog reda za putnike mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) vrijeme

- b) broj vlaka
- c) odlazak za smjer odnosno dolazak iz smjera
- d) peron i
- e) kolosijek.

(6) U stupac »vrijeme« upisuju se vremena dolaska odnosno odlaska vlakova u satima i minutama te indeks kalendara prometa. Ako se indeks kalendara prometa upisuje u taj stupac, njegovo značenje mora se objasniti u legendi koja se nalazi ispod tablice.

(7) U stupac »broj vlaka« upisuju se broj vlaka i slovna oznaka vrste vlaka. U taj stupac može se upisati komercijalni naziv vlaka i usluge koje se pružaju u vlaku te ostale napomene o uslugama bitne za putnike. Slovna oznaka vrste vlaka predstavlja vrstu vlaka s obzirom na razinu usluge i/ili režim vožnje vlaka.

(8) U stupac »odlazak za smjer« upisuju se tiskanim slovima važniji ili odvojni kolodvori te krajnji kolodvor na prijevoznom putu vlaka s vremenom dolaska. Iza naziva odvojnog kolodvora u zagradu se upisuju priključne veze s vremenom dolaska u krajnji kolodvor priključnog vlaka. U stupac »odlazak za smjer« mora se navesti kalendar prometa vlaka (ako nije naveden u stupcu »vrijeme«) i priključne veze.

(9) U stupac »dolazak iz smjera« upisuju se tiskanim slovima polazni kolodvor te važniji ili odvojni kolodvori na prijevoznom putu vlaka s vremenom odlaska. Ispred naziva odvojnog kolodvora u zagradu se upisuju priključne veze s vremenom odlaska priključnog vlaka iz polaznog kolodvora. U stupac »dolazak iz smjera« mora se navesti kalendar prometa vlaka (ako nije naveden u stupcu »vrijeme«) i priključne veze.

(10) Stupac »peron« popunjava se rimskim brojevima, a stupac »kolosijek« arapskim brojevima. U službenim mjestima u kojim ne postoje peroni, stupac »peron« se u izvatu iz vozognog reda za putnike ne popunjava.

Izvadak iz vozognog reda za službena i radna mjesta upravitelja infrastrukture

Članak 22.

(1) Izvadak iz vozognog reda za službena i radna mjesta upravitelja infrastrukture mora sadržavati sve vlakove koji u odnosnom službenom mjestu imaju dolazak, odlazak odnosno prolazak.

(2) Izvadak iz vozognog reda za službena i radna mjesta upravitelja infrastrukture mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) broj vlaka
- b) polazak iz prethodnog kolodvora
- c) dolazak
- d) odlazak odnosno prolazak
- e) dolazni, odlazni odnosno prolazni kolosijek
- f) broj i položaj skretnica u voznom putu i putu proklizavanja (popunjava se samo za izvršne radnike koji obavljaju poslove postavljanja skretnica koji sudjeluju u formiranju vozognog puta) kako slijedi:
  - »+« skretnica u pravac
  - »-« skretnica u skretanje i
- g) primjedba u koju se upisuje kalendar prometa vlaka.

Izvadak iz vozognog reda za izvršne radnike koji obavljaju poslove obilaska i utvrđivanja stanja, pregled ispravnosti i prohodnosti željezničkih pruga i za izvršne radnike koji osiguravaju promet na željezničko-cestovnom prijelazu

Članak 23.

Izvadak iz vozognog reda za izvršne radnike koji obavljaju poslove obilaska i utvrđivanja stanja, pregled ispravnosti i prohodnosti željezničkih pruga i za izvršne radnike koji osiguravaju promet na željezničko-cestovnom prijelazu mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) broj vlaka

- b) polazak iz prethodnog službenog mjesta u satima i minutama
- c) dolazak u sljedeće službeno mjesto u satima i minutama
- d) najkraće vozno vrijeme u minutama; upisuje se najkraće vozno vrijeme vlaka od službenog mjesta odnosno industrijskog kolosijeka do željezničko-cestovnog prijelaza. Upisuje se jednako vozno vrijeme za sve vlakove istog vozognog smjera. Mjerodavno je vozno vrijeme propisano u priručniku o željezničkim prugama. Ti podaci popunjavaju se samo za radno mjesto izvršnog radnika koji osigurava promet na željezničko-cestovnom prijelazu i
- e) primjedba u koju se upisuje kalendar prometa vlaka.

Prijelazna zapovijed

Članak 24.

- (1) Prijelaznom zapovijedi propisuju se mjere i postupci o prelasku s važećeg na novi vozni red.
- (2) Prijelazna zapovijed mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:
  - a) datum prestanka valjanosti važećeg vozognog reda i datum početka primjene i valjanosti novog vozognog reda
  - b) popis vlakova i kolodvora u kojim će se izvršiti prijelaz na novi vozni red
  - c) odredbe o laganim vožnjama koje će se nastaviti i u novom voznom redu i
  - d) popis kontingenata operativnih brojeva teretnih vlakova u međunarodnom prometu.

V. PROMJENE VOZNOG REDA

Ispravci, izmjene i dopune materijala vozognog reda

Članak 25.

- (1) Ispravci vozognog reda u skladu s ovim Pravilnikom predstavljaju ispravljanje uočenih pogrešaka u materijalima vozognog reda.
- (2) Ispravci vozognog reda objavljaju se i provode prije početka primjene novog vozognog reda te su u tome slučaju sastavni dio prijelazne zapovijedi. Uočene pogreške mogu se ispravljati i objavljivati tijekom valjanosti vozognog reda.
- (3) Ispravci vozognog reda bitni za sigurnost prometa objavljaju se brzozavno organizacijskim jedinicama koje sudjeluju u regulaciji prometa i primjenjuju se odmah.
- (4) Izmjene i dopune vozognog reda izrađuju se kada dođe do promjena na željezničkoj infrastrukturi ili kada podnositelj zahtjeva traži uvođenje ili otkazivanje vlakova odnosno promjenu već dodijeljenog infrastrukturnog kapaciteta u skladu s rokovima iz Izvješća o mreži.
- (5) Izmjene i dopune materijala vozognog reda usvajaju se i objavljaju kao i vozni red.
- (6) Ispravci, izmjene i dopune knjižice vozognog reda koje je potrebno napraviti nakon stupanja na snagu novog vozognog reda ili redovnih izmjena i dopuna, objavljaju se brzozavno. Kod ovakvog načina ispravaka, izmjena i dopuna, kolodvori moraju o njima obavještavati strojovođu pisanim nalogom do stupanja na snagu redovnih izmjena i dopuna ili novog vozognog reda.
- (7) Ispravci, izmjene i dopune priručnika o željezničkim prugama obavljaju se kroz redovne izmjene vozognog reda.
- (8) Datum primjene izmjena i dopuna vozognog reda, propisanih Izvješćem o mreži, određuje se njihovim objavljivanjem, a vrijeme od njihova objavljivanja do primjene ne smije biti kraće od 7 dana.

Promjene vozognog reda zbog ad hoc zahtjeva

Članak 26.

- (1) Prijevozi na osnovi *ad hoc* zahtjeva mogu se obaviti:
  - a) redovnim vlakom promjenom elemenata vozognog reda tog vlaka
  - b) vlakom po posebnom zahtjevu za koji se izrađuje vozni red ili

c) vlakom uvedenim po posebnom kontingenetu brojeva, a za koji se izrađuje vozni red kao i za ostale vlakove, s tim da se takvom vlaku odredi vrijeme polaska, a da mu se sastajanja odrede sukladno propisu kojim se uređuje način i uvjeti za sigurno odvijanje i upravljanje željezničkim prometom.

(2) Upravitelj infrastrukture dužan je propisati rokove za podnošenje *ad hoc* zahtjeva za prijevoz i postupanje po njima te ih objaviti u Izvješću o mreži.

(3) Promjene voznog reda zbog *ad hoc* zahtjeva dostavljaju se u elektroničkom obliku ili pisanom zapovijedi čiji je prilog vozni red.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

(1) Postupci izrade materijala voznog reda započeti prije stupanja na snagu ovog Pravilnika nastaviti će se i dovršiti prema odredbama Pravilnika o izradi i objavljivanju voznoga reda u željezničkom prometu (»Narodne novine«, br. 128/09 i 56/12).

(2) Operator uslužnog objekta u kolodvorima i stajalištima dužan je u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika osigurati tehničke uvjete za provedbu odredaba članka 21. stavka 2. ovog Pravilnika.

Članak 28.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o izradi i objavljivanju voznoga reda u željezničkom prometu (»Narodne novine«, br. 128/09 i 56/12).

Članak 29.

Ovaj Pravilnik objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 10. prosinca 2017.

Klasa: 011-01/17-02/09

Urbroj: 530-05-2-2-17-17

Zagreb, 20. rujna 2017.

Ministar

Oleg Butković, v. r.